

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Bzerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonszáma: 14.

Előfizetési árak: egész évre 108 K, félfévre 54 K,
negyedévre 27 K, egy óra 9 K. Egyes szám ára 120 K.

Feladós szerkesztő:

ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség
hivatalos lapja.

Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

Szemle.

Hiába! Lassan, de biztosan csuszunk lefelé. Rémítően biztosan. Máskép lehetlennék tartanám, hogy a zsidó lapok olyan szájhösködve mernének kórusban gajdolni, mint teszik most, napról-napra. Mind ritkábban és ritkábban hallunk már illetékes személyiségektől a zsidókérdésről, a zsidókérdés megoldásáról. Sőt kormányférfiak jelentik ki, hogy nem rokonszenveznek a hangos antiszemitizmussal. Hm!... Szép!... De miattunk akár rokonszenves, akár nem, a keresztény kisgazda és földmiveseinket nem engedjük többé a zsidó liberalizmus vízeire terelni, hogy abba a legtöbbször nyakig, jó részét pedig teljesen elmerítsék, elpusztítsák. Nem is az a kérdés itt, hogy rokonszenvezünk-e az antiszemitizmussal, vagy nem, hanem az a kérdés, hogy a zsidókérdés: igen vagy nem? Ezek a nem rokonszenvezők nem mennek bele ebbe az egyszerű tételbe, mert ők még tudnak egy harmadik esetet is. Szerintük ugyanis a zsidókérdés, ha akarják létezni, ha akarják nem létezni. Világosanabban szólva: ha valahol elhatárolhatók, másfelé veygődik a zsidóság, ezt a helyzetet észreveszi, a szándékot akadályozni nem szabad, nem illik; tiltakozik ellene a humanizmus, a liberalizmus szelleme. Ilyenkor ne legyen zsidókérdés. De ha egy-egy vidék, sőt az egész ország tönkrejutott népet megmenteni, tisztán keresztény jellegű célokra egyesülni, szövetkezni óhajunk, akkor tüstént van zsidókérdés, még pedig olyan, amely kérdés is, felelet is egyúttal. Az antiszemitikának tehát nem szabad zsidókérdésről tudni, hanem a filozofiatlanok szabad, ami nem igazságos, nem elfogadható fölfoqás. Zsidókérdés pedig van, amellyel szabad is, kell is foglalkozni, akár pro, akár kontra, sőt minél inkább rejtegetni igyekszenek, annál előbb kirobban a köténnyel leborított parázs. Zsidókérdés mindig is volt és lesz mindenhol, ahol zsidó élt és élni fog. Valóságos élethalál-harc folyik zsidó és nem zsidó, legfőképp keresztény között, mely küzdelemben a zsidó a legyőzött, de sohasem a vesztes fél. Mert amikor a győztes keresztény lába a legyőzött nyakán van, és csak egy szoritás kell, hogy befőjtsa a lelket, abban a pillanatban felülkerekedik a keresztény moral, megbocsájt a legyőzöttnak. Erre aztán egy kis szélesend áll be, hogy nemsokára újból kitörjön a vihar és a balga kereszténynek újból rá kelljen tenni lábát a már sokszor legyőzött, de mindig feltámadó ellenség nyakára. Vigyázzunk, nehogy ez a szélesend nálunk is beálljon, mert belepusztulunk!

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

A kereseti adó.

Budapest, ápr. 23.

A M. T. I. jelenti: A pénzügyminiszter rendeletileg hatályon kívül helyezte a kereseti adó alá tartozó adózók családtagjainak keresetadójáról vonatkozó rendelkezéseket. Az 1921. évtől kezdve a családtagok a kereseti adó jogalanyainak nem tekinthetők.

Az angol munkássztrájk vége felé közeledik.

Bécs, ápr. 23.

(A M. T. I. jelentése.) Londonból jelentik: Lloyd George a munkássztrájk megszüntetése érdekében azt a javaslatot tette, hogy a munkások számára az egész országban átlagbért állapítsanak meg. Ezen javaslat tárgyalása céljából ma gyűltek össze tanácskozni először. A tanácskozáson a kormány tagjai is részt vettek. A tárgyalásokat vasárnap folytatni fogják.

A Tisza-pör tárgyalása.

Budapest, ápr. 23.

A Magyar Híradó jelenti: A Tisza-pör mai tárgyalását fél 10 órakor nyitotta meg Gadó elnök és folytatta Hüttner kihallgatását.

Gadó elnök Hüttner azon vallomásait kezdte ismertetni, melyeket Miskolczon Kálóczy Barnabás vett fel Hüttnerrel.

Gadó: Ez az ön első vallomása, melyet önnel felvettek. Ennek alapján Kéri, Fényes, Friedrich, Dobó és Pogány is tettek vallomást.

Hüttner: Ez a második vallomásom volt.

Gadó: Melyik lett volna az ön első vallomása?

Hüttner: Az, amikor valamely nyomozó osztály két tagja hallgatott ki.

Gadó Hozzáfog a vallomás ismertetéséhez, melyet Hüttner a körletparancsnokság előtt mondott el. Hüttner akkor egészen másképp vallott.

Hüttner: Azért vallottam a körletparancsnokság előtt másképp, mert akkor tagadásban voltam.

Lapunk zártakor a tárgyalás folyik.

„Csonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!”

Ismét új adó!

Az új forgalmi adó is a gazdákat sújtja legjobban. — Aránytalan a megadóztatás.

(—y.) A porciós könyv egy újabb rovattal szaporodik. Forgalmi adót is fizetünk július elsejétől fogva.

Elismerjük pénzügyminiszterünk zsenialitását, amellyel máról-holnapra a legagyafurtabb adónemeket gyártja, hogy vele az államháztartást megmentse. Elismerjük azt is, hogy sok kell, nagyon sok, hogy a ránk szakadt terhek alatt össze ne roskadjunk. De azt már nem ismerjük el, sőt ellene a leghatározottabban felemeljük szavunkat, hogy minden kigondolható adónemnél a kisgazdákat sújtják aránytalanul nagyobb mértékben, mint az adózók többi rétegét.

A gazdának minden mársa gabonájából a molnár 15%-ot levon, melynek egy részét beadja az ellátatlanok számára. Ebből másfél millió métermázsát remélnék tüsszegyűjteni. Mivel három millió métermázsára van szükség, a másik másfél milliót az állat adás-vevéására és a szabad kereseti pályán levőkre veti ki a kormány. Júliustól kezdve tehát aki lábas jószágot elad, passzust addig nem állítanak ki, míg a vételár 3%-át le nem fizeti. Ezzel szemben orvos, ügyvéd, mérnök stb. forgalmának csak 1%-át szolgáltatja be forgalmi adó címén.

Legsúlyosabban tehát ismét csak a gazdákat sújtják. A molnárnál már 5%-kal többet le kell adniok, mint amennyi a malomnak vámörülésért járna. Az állat adás-vételénél ismét 3%-kal adózik. Így tulajdonképpen 8%-ot fizet forgalmi adó címén akkor, amikor más kereseti ágak csak 1%-ot fizetnek. Ez utóbbiak hozzá még könnyebben keresik meg keresményüket, mint a napot, esőt, meleget, hideget hátán hordó földmives. Még egy nagyon kirívó igazságtalanság ott is van, hogy amíg a gazda mindkét alapja ellenőrizhető, addig az ügyvéd, orvos, mérnök stb. foglalkozásuaké csak bevallásra szorítkozik. Az efafta bevallásokat pedig nagyon jól ismerjük! Az igazság tehát az, hogy az ellátatlanok számára beszolgáltatandó 3 millió métermázsra gabonából 2 millió 800 ezer a gazdákat fogja terhelni és nagyon örülhet a kormány, ha a fennmaradó 200 ezer métermázsára árát a többiek beszolgáltatják.

A gabona szabadforgalma fejében ilyen újabb súlyos, emellett igazságtalan terheléssel sújtani kisgazdáinkat, a legnagyobb aggodalommal tölt el bennünket, mert ez már szinte a megrendülésig

sújtja nemzetünk oszlopát, a keresztény kizsáldozat és földmives osztályt. A föld a legjobb adóalany, a legjobb adófizető. A helyes pénzügyi kormányzatnak az lenne tehát elsősorban a feladata, hogy erősítse és ne lépten-nyomon gyengítse a földmives osztályt. Kétségbeesetten látjuk, mint akarják kicsavarni kezéből még a legutolsó falat kenyeret is.

Igazságot követelünk! Aki ennek a hazának polgára, adózzék egyformán. Vessenek ő rá is egy százalékot, vagy ha kell, kettőt, de akkor mindenki annyit fizessen, ne pedig úgy, hogy egyik forgalmi adó címen jövedelmének 8%-át adja le, a másik még egyet sem egészen. *Ez így nem mehet a végtelékig!* Mindegyiknek van határa. A zsidó bankokban felnövelt pénzügyminiszter kedvéért nem hagyjuk tönkretenni a keresztény Ma-

gyarország egyetlen reménységét, a földmives osztályt. Mert jól jegyezzük meg, **mihelyt gazdaságilag lerongyolódnak kizsáldozatunk és kénytelenek lesznek zsidó bankok kölcsöneiből tengetni gazdaságaikat, elvesztik önállóságukat, függetlenségüket és ezzel együtt elvesztett a kereszténység is mindent.** Még álmában sem remélheti többé, hogy itt keresztény Magyarország lesz valaha!... Külsőleg, cafrangnak tán igen, de belsőleg rab-szolgák leszünk. Akarjátok?... Akkor csak segítsétek a pénzügyminiszternek lenyúzni a földmivesről még az utolsó ingét is. Utánna együtt koldulhattok kegyelmet az élésre a zsidóságtól. Rajta, ha van lelketek hozzá! De óvatossá legyetek, mert ha a vetkőztetésnél meg találja rázni turáni fejét, 'baj lesz, bizony mondom, baj lesz!

A mi nagygyűlésünk.

A Griff-szálló nagytermében.

1921 április 16.

(Folytatás)

Farkasgyepű. Előadók: *Leimeiszter Imre és Szabadics Imre.* A veszprémi püspökség kisbirtokait sem adott le.

A nagygyűlés táviratilag fordul a kisbirtok-leadásra végett a földmívelésügyi miniszterhez.

Férfasz Mihály (Marczaltó): A jegyző a kerékkötője az ilyen dolgoknak. Az ilyen embert fel kellene függeszteni állásától. A miniszteriumhoz intézendő felszólalásunkba a jegyzőt is bele kell foglalni.

A nagygyűlés Férfasz Mihály indítványát elfogadja és ilyen értelemben határoz.

Leimeiszter Imre és Szabadics Imre: A község közelében levő erdőből a vadak kártérnek a drótkerítés dacára is és károkat okoznak. A kárt azonban a püspökség nem téríti meg.

Zsilavy Sándor: Javaslom, hogy tegyen a nagygyűlés előterjesztést az alispán úrhoz, hogy az 1893. és 1894. évi törvények által szabályozott duvadak kiirtását rendelje el. Ha pedig az ügy olt orvoslást nem nyerne, forduljon a földmívelésügyi miniszteriumhoz.

A nagygyűlés a javaslatot egyhangulag elfogadja.

Hoszióti. Előadó: *Kraxner Flórián:* Községünknek közlegelője nincs semmi sem. 15 lovunk, 360 szarvasmarhánk és 300 darab sertésünk számára 60 hold közlegelő kellene.

A nagygyűlés megkeresi *Lázár Józsefet* és a földmívelésügyi minisztert, hogy a község számára az előbbinek birtokából közlegelő hasítottassék ki.

Kraxner Flórián: Kisbirtokait sem adott le *Lázár József.* Csak 60%-os rokkantaknak akar kisbirtokot adni.

A nagygyűlés táviratilag fordul ebben az ügyben a földmívelésügyi miniszterhez.

Kraxner Flórián: Házhelyigénylő csak három volt, de ezek is visszaléptek.

Kerka. Előadó: *Mezős György:* A ház helyigénylőket összeírták. 15 ember igényel ház helyet, de eddig még nem kaptak.

A nagygyűlés a ház helyrendező-bizottság kiküldését kérte.

Mezős György: 1919-ben báró Vassdorftól kaptunk 200 hold közlegelőt robot fejében, de mivel a robotot nem tudták elvégezni, visszavonta a közlegelőt.

A nagygyűlés elhatározza, hogy a föld-

mívelésügyi miniszter tudomására hozza az ügyet.

Mezős György: Báró Vassdorfi birtoka nincsen jól megművelve, ha nekünk átadná kisbirtokait, akkor mi sokkal többet tudnánk termelni azon a földön és a hazának is nagyobb haszna volna belőle.

A nagygyűlés elhatározza, hogy báró Vassdorfi hanyag gazdálkodását tudomására hozza az alispáni hivatalnak. Ettől függetlenül a földmívelésügyi minisztert is kérjük, hogy küldjön ki egy bizottságot, amely az ügyet megvizsgálja. Annak adják a földet, aki azt meg is tudja művelni.

Káptalanfa. Előadók: *Merétei Péter és Bakos Gyula:* 15 ház helyigénylő volt községünkben. 10 ember már megkapta a ház helynek való földet, öt azonban még nem. Ettől az öt embertől azonban, akik még nem kaptak meg, most másfélszer többet kérnek a tulajdonosok. A ház helyigénylő ezt a magas árt nem akarják megfizetni. Ők is azt akarják, hogy a többi tizzel egyenlő elbánásban részesüljenek. Akik ház helyet kaptak, még nem léphetnek a föld birtokába, csak ősszel.

Közlegelőnk nem elég 20 lovunk, 800 szarvasmarhánk és 200 darab sertés számára. Még szükségünk van 160 hold legelőre. A kisbirtokot Esterházy Tamás gróf úrtól kérelmeztük, mert eddig csak 20 holdat adott le, holott 140 kat. holdat kellett volna leadni. A kisbirtokot azért nem kaptuk meg, mert a jegyző úr az uradalmi tisztviselőkkal szemben nem akar fellépni.

A nagygyűlés a kisbirtok ügyében táviratilag fordul a földmívelésügyi miniszterhez. A ház helyigénylők ne lépjenek vissza azért, mert többet követelnek tőlük a ház helyekért. A közlegelő ügyében pedig kérvénnyel fordulunk a birtokoshoz és a földmívelésügyi miniszterhez.

Kiskovácsi. Előadók: *Gergely Ferenc és Katona Lajos.* A ház helyek ügyében kint járt a ház helyrendező-bizottság. Nádasdy birtokából ígérték a ház helyet, de egyezés nem jött létre.

A nagygyűlés utasítja a szövetség községi elnökségét, hogy a legerélyesebben követelje a ház helyek kimerését. A nagygyűlés pedig a ház helyrendező-bizottság eljárását az alispán tudomására hozza és a földmívelésügyi miniszternek is felír.

Gergely Ferenc és Katona Lajos: Közlegelőnk 50 holddal kívánánk nagyobbítani. Két nagybirtok is van községünk határában.

Az egyik gróf Nádasdyé, a másik pedig Kenesei Pongrácé, kinek birtokát egy zsidó bérlő. Állatállományunk 148 szarvasmarha, 34 ló, 144 sertés és 50 darab juh.

A nagygyűlés a földmívelésügyi miniszter úrhoz fordul, hogy a község számára hasítottassék ki a szükséges 50 hold közlegelőt abból a birtokból, amelyen most a zsidó bérlő gazdálkodik.

Gergely Ferenc és Katona Lajos: A nagybirtokok a kisbirtokot sem adták le.

A nagygyűlés táviratilag fogja értesíteni a földmívelésügyi miniszter urat.

Litér. Előadók: *Bogár Kálmán, Böcz Gyula és Papp Sándor:* A ház helyigénylőket összeírták és megállapították. A földtulajdonosok 50 K-t kértek. □-ölenként. A jegyző ekkor azt mondta, hogy maguknak úgy sincs annyi pénzük. Ha meg is vennék a birtokot, két év alatt nem tudnák felépíteni. Ezért azután elmaradt minden.

A nagygyűlés: Ház helyrendező-bizottság kiküldését kéri.

Bogár Kálmán, Böcz Gyula és Papp Sándor: Közlegelője nincs a községnek, dacára annak, hogy 39 lova, 400 drb. szarvasmarhája és 120 drb. sertése van a községnek. A községünk határában van egy zsidó földbirtokosnak, Vogli Józsefnek a nagybirtoka, melyből ki lehetne parcellázni a szükséges mennyiségű közlegelőt.

A nagygyűlés külön kérvényben fordul a földmívelésügyi miniszterhez, hogy a zsidó földbirtokos birtokából hasítottassék ki a szükséges közlegelőt.

Bogár Kálmán, Böcz Gyula és Papp Sándor: Vogli zsidó olyan gazdálkodást folytat, ami az ország kárára van. Ugyanis kiirtja az erdejét. A legszebb fáit szedeti ki. Ha így folytatja a pusztítását, egészen tönkre teszi az erdőt. Olyan kijelentést is tett, hogy miért vessen ő gabnát, mikor ha zabot vet, sokkal jobban jön ki. Adógabonát szedtetett be, melyet azután vissza kért az uradalma számára.

A nagygyűlés az erdővel való pazarlást a közigazgatási-bizottság tudomására hozza az 1879. évi XXX. t.-c. (üzemterv) alapján.

Németbarnag. Előadók: *Hen Péter, Albert Ferenc, Mekler Ferenc, id. Stahl József, Weinhardt József:* Sem ház helyre, sem kisbirtok, sem pedig közlegelőre nincs szükségünk.

Nóráp. Előadók: *Ruisch Mihály és Horváth János.* Megjelentek még: *Ódor Gergely, Császár Ferenc, Bene János, ifj. Szalay Antal, alsó Ruisch Mátyás, ifj. Szalay Vendel, Kardos István és Szalay Ferenc.* A ház helyek ügyében a lépések megtörténtek, de eredménytelenül. Jártunk ügyünkben fent Budapesten is a miniszteriumban, de még sem történt semmi.

A nagygyűlés Nóráp község érdekében megkeresi elsősorban a szolgabírószágot, azután pedig az alispán urat, hogy a ház helyek ügyét haladéktalanul hozza rendbe nyolc napon belül. Ha ezen a határidőn belül sem történik intézkedés, a földmívelési miniszterhez fordulunk orvoslásért.

Ruisch Mihály és Horváth János: Közlegelőnk nincsen, pedig nagyszámu állatállományunk, 200 drb. szarvasmarha, 70 drb. ló és 300 drb. sertésünk van, részére égetően szükségünk volna közlegelőre.

Zsilavy Sándor: Mi ezt az ügyet már megszelleztettük az újságunkban és ezért Pátkai bérlő úr sajtópert indított ellenem. Pátkai úr birtokában levő nagybirtokkal három község is határos, de egyik községnek sem ad közlegelőt.

A nagygyűlés elhatározza, hogy Nóráp község közlegelő-ügyét, eltekintve a többtől, külön kérelemben juttatja el a földmívelési

miniszterhez. A zsidóhoz azonban nem megyünk, mert tőle nem könyörgünk. Ha a földmivelési miniszteriumban eredményt nem érünk el, akkor a nemzetgyűlés elé visszük az ügyet.

Ruisch Mihály és Horváth János: A kisbérleteket sem adta le Pátkai, sőt azt mondta, hogy hiába fordulunk akárhova is, nem fogjuk ügyünket megnyerni.

A nagygyűlés távirati uton fogja a kisbérletek ügyét a földmivelésügyi miniszter úrhoz eljuttatni.

(Folytatás a jövő számunkban.)

Fogatelőállítás és díjazás.

Pápa r. t. város f. évi május hó 16-án az Esterházy-várkertben a m. kir. székesfehérvári huszárezred lovasmérkőzésével kapcsolatosan fogatelőállítást és kancadíjazást rendez, melyre a nagydíjdemű közönséget ez uton tisztelettel meghívja.

Programm.

- I. **Kisgazdafogat-előállítás.**
Vizsga tárgyat képezi a fogatoknak álló helyzetben, lépésben és ügetésben való bemutatása, továbbá a lovak karbantartása (kondíció) és külleme. — Díjak: Diszoklevelek, kitüntető oklevelek, elismerő oklevelek, ezüst- és bronzérmek és mezőgazdasági gépek. — Nevezési díj fogatonként 50 korona.
- II. **Juckerfogat-előállítás.**
Vizsga tárgya: a fogatoknak bemutatása álló helyzetben, lépésben és ügetésben, kondíció, összehangolás, befogás és hajtás. — Díjak: Disz-, kitüntető és elismerő oklevelek. — Nevezési díj fogatonként 100 korona.
- III. **Nehéz igásfogat-előállítás.**
Vizsga tárgya: mint a kisgazdafogat-előállításnál, ügetést kivéve. — Díjak: Disz-, kitüntető és elismerő oklevelek, továbbá ezüst- és bronzérmek. — Nevezési díj fogatonként 100 korona.
- IV. **Kancadíjazás (melegvérű).**
Vizsga tárgya: küllem, kondíció, megtekintés álló helyzetben, elővezetés lépésben és ügetésben. — Díjak: Diszoklevelek, kitüntető oklevelek és elismerő oklevelek, továbbá ezüst- és bronzérmek. — Nevezési díj lovaként 50 korona.
- V. **Kisgazda-sikverseny.** Távoiság 1200 méter. Bárki tulajdonát képező, bármily koru és származású lovak részére. — Díjak: Pénz- és tiszteletdíjak. — Nevezési díj lovaként 25 korona.

Kezdeté délelőtt 9 órakor. — Nevezési zárlat f. évi május hó 8. A nevezések a pápai huszár század parancsnokságnak címzendők (huszárlaktanya, Pápa); a lótulajdonos nevét, előállítandó fogatok számát kell tartalmazniok és a programm melyik számában öhajt résztvenni. — A kisgazdafogat-előállításnál és a kisgazda-sikversenyenél nevezések a verseny napján a helyszínen is elfogadtnak. — A székesfehérvári huszárezred lovasmérkőzésének nevezetesebb számai: díjugratás, szalagtépés, díjlovaglás és úrlovakos díjugratása. — A rendezőség meleg és hideg ételekről, italokról gondoskodik. — Szünetek alatt katonazené. — Meghívók külön nem bocsájtának ki.
Pápa, 1921. évi április hó 16-án.

A rendező-bizottság.

Színház.

Április 14. **Csütörtök:** A „Velencei kalmár” ment az első telt ház előtt, művészi előadásban. Bodonyi Béla alakítása mesteri volt, csak a fővárosi színpadokon láthatunk az övéhez hasonló művészetet. B. Király Boriska ezen az estén is beigazolta rendkívüli tehetségét. A kitűnő Rogoz ma is elsőrendűen játszott.

Április 15., 16. és 17-én: Farkas Imre „Debreczenbe kéné menni” című izig-vérig magyar darabjában gyönyörködött a színházat zsúfolásig megtöltő közönség. A nagy érdek-

lődés nem volt hiába való, mert úgy a darab, mint a szereplők kitűnő játéka a legkényesebb izlést is kielégítette. Elragadóan bájos volt s művészi produkált Völgyi Nusi és Nádasi Mici. Nagy, Parlagi, Rogoz, Békefi tudásuk legjavát adták. Nagyon jó volt Kormos Ferenc is.

Ápr. 18. **Hétfő:** Gárdonyi Géza „Annuska” című vígjátéka került színtre. A darab címszerepében Tömöri Nusi szívet-lelket gyönyörködtetett egyszerű, keresetlen, mégis művészi játékkal. Méltó partnere volt Békefi. Parlagi diszkrét humorával, Homokai Gabriella az anya szerepében kitűnő alakítást nyújtottak.

Április 19. **Kedd:** A „Drótostót”, ez a kitűnő régi operett volt műsoron. A szereplők egytől-egyig kitétek magukért. Völgyi Nusi, Fűredi Ilonka arányosan kedvesek voltak. A férfi szereplők közül Békefi, ez a tehetséges fiatal színész nemes művészetével a legjobbat nyújtotta. Értékes alakítás volt Parlagi Béláé és Érczkövyé. Kellémesen hatott Telekán jó játéka és kitűnő tenorja. Helyes volt Grafics Gyöngyi.

Április 20. **Szerda:** A bájos Lehár-operette, a „Pacsirta” reprize gyönyörködtette volna a közönséget, ha az ismét meg nem feledkezett volna a színházról. Így hát kongó ház előtt hangzottak Völgyi kedves, széphangu áriái és játéka is csak kevesen honorálhatták a megérdemelt tapsokkal. Tömöry a múltban jobban megállotta helyét bájos szerepkörében, hangja is üdőbb, tisztább volt. Békefi? Ő Békefi volt ez estén is, őt még az üres ház sem zökkenti ki kifogyhatatlan, jóízű humorából. Nagy Pál kissé döcögős, mi nála szokatlan, talán inkább a sugó az oka. Telekán igen szépen oldotta meg a reabizottakat.

Április 21. **Csütörtök:** „Debreczenbe kéné menni”-t ismételték hálás, nagy közönség előtt elsőrendű előadásban.

Április 22. **Péntek:** Egy angol bohózat, „Charly nénye” szerzett volna derült perceket azoknak, kik távol maradtak és az ily zsánertől bohózatot élvezni tudják. A darab maga a harmadrendű bohózatok színvonalán is alul marad szellemteicensége és a fordulatok és meglepő helyzetek teljes hiánya miatt. A színészek igyekeztek Rogozival az élőkön pótolni, mit a szerző tollában felejtett. Békefi talán még nem igen volt jobban elemében. Kormos igen jól és ügyesen adta kettős, nehéz szerepét, sok jóízű kacajt kelte. Solti egy kicsit küzdött, Homokay a megazokott jó, Tömöry megnyerően bájos, Nádasi Mici kedvesen meleg, Grafics Györgyi igen tünd, meglepően, rokonszenvesen tünt elő eddigi ismeretlenségéből.

Előfizetőink b. figyelmébe!

A Ker. Kisgazda- és Földmivés-Szövetség folyó hó 16. és 17. napján Pápán megtartott nagygyűlése alkalmával részletesen foglalkozott a Szövetség hivatalos lapjának, a *Dunántúli Hazánk*-nak ügyével is. Örömmel állapította meg a nagygyűlés, hogy a *Dunántúli Hazánk* rövid fennállása óta, nagy és mulhatatlan érdemeket szerzett, mint az igaz kereszténység és a magyarság eszméjének bátor és törhetetlen szószólója, de mivel sem kisebbek azok az érdemek és eredmények, melyeket a kisgazda- és földmivestársadalom érdekében vívott harcaiban ért el. Felrátta, megmozgatta Dunántúl egész kisgazda- és földmivestársadalmát abból a közmondásos nemtörődömségből, mellyel e-ideig sorsát szemlélte. Ma a Dunántúli Hazánk több ezer földmives léleknek szellemi táplálója. Egyhangú örömmel állapította meg a nagygyűlés, hogy a *Dunántúli Hazánk* maiben sem tért el attól az iránytól, melyet megindulásakor

maga elé szabott. Amellett, hogy szellemi nívója nap-nap után emelkedik, a közbejött kereskedelmi és ipari nehézségeken, társadalmi megvárakodtatásokon is szerencsésen átesett, habár nehéz és megerőltető anyagi áldozatok árán.

Magyarország lapjai csaknem kivétel nélkül már a f. év elején 2 koronára emelték fel egy-egy példány árát, s amely lapok ezt nem tették, kényszerítve lettek erre a nyomdásztrájk következtében beállott magasabb munkabérfizetések folytán. A *Dunántúli Hazánk* beárta tekintetben a nagygyűlés határozatát.

A nagygyűlés egyhangúlag kimondta, hogy tekintve a fentebb előadottakat, tekintettel továbbá azon körülményre, hogy a *Dunántúli Hazánk* fölös jövedelme a Ker. Kisgazda és Földmives Szövetség propaganda-alapját képezi s a fölös jövedelem részben a Szövetség kiadásainak fedezésére szolgál, tekintettel továbbá azon körülményre, hogy a lap a lefolyt nyomdásztrájk, s a nyomdai költségek folytonos emelése következtében ma szinte kényszerhelyzet előtt áll és hogy a kisgazdák és földmivesek érdekeit tovább szolgálhassa és fennállását biztosíthassa, kénytelen az előfizetési árakat 1921. évi május hó 1-től mérsékelten felemelni. Még ezen csekély áremelkedés folytán is Magyarország legolcsóbb lapja fog maradni.

Előfizetési díjak

1921 május hó 1-től:

Egész évre	160.— K.
Fél évre	80.— K.
Negyed évre	40.— K.
Egy hóra	13-30 K.
Egyes szám ára a példányonként vásárlóknak	2.— K.

Tisztelettel:

a Ker. Kisgazda és Földmives Szövetség.

(Megjegyzés. Azok az előfizetők, kik előfizetési díjaikat már beküldötték, addig, míg előfizetésük le nem jár, a lapot a régi áron fogják kapni. Az előfizetési díjak a „Dunántúli Hazánk” kiadóhivatala, Pápa, Jókai-utca 15. címére küldendők.)

HIREK.

— **Sokorópátkai Szabó István** a Ker. Kisgazda- és Földmives-Szövetség országos elnökévé történt megválasztása alkalmából a Szövetség által hozzá intézett üdvözlő táviratra a következő távirattal volt kegyes válaszolni:

A Ker. Kisgazda- és Földmives-Szövetségnek Pápa.

Végtelenül fájlalom, hogy a Keresztény Kisgazda- és Földmives-Szövetség impozáns gyűlésén saját hibámon kívül váratlanul beállt okból nem lehettem jelen. Midőn örömmel értesülök a Szövetség országos elnökévé való megválasztásomról, kijelentem, hogy azt készséggel vállalom és minden erőmmel a Szövetség fejlesztésén fogok fáradni, annál is inkább, mert Szövetségünk az emberi jogok elismertetéséért keresztény, nemzeti szellemben öhajt küzdeni. Isten áldása legyen Szövetségünk munkálkodásán.

Sokorópátkai Szabó István.

— **Főgondnok-beiktatás.** A nagy magyar vértanunak, gróf Tisza Istvánnak gyászos elhunytával tátongó úr maradt az ország szívében. Nincs aki betöltse helyét, aki zsenijével, lángoló hazaszeretetével, vasakarátával megmentse, megvalósítsa s megmutassa a nemzet boldogulásának útját. Pótolhatatlan veszteség hazájának, de éppen oly csapás a dunántúli ref. egyházkerületnek is, amely főgondnokát veszítette el Tisza István gróf halálával. Utódjául az egyházkerület nagy többséggel Balogh Jenő v. b. titkos tanácsos, volt igaz-

Ventillátorok.

Dinamók.

Kapcsolótáblák.

SOMOGYI JÓZSEF

elektrotechnikai vállalata és műszaki irodája — Pápa, Felső homszu-utca 7. szám.

Villanyszereléseket, átalakításokat s mindenféle, szakmába vágó javításokat eszközölök.

Malmok, gazdaságok villanyvilágításra való berendezését azonna' végrehajtom. Költségvetéseket és rajzokat kidolgozok.

Csengők. Főző- és fűtőkészülékek. Hőzitefon.

ságügyi miniszert, Tisza István hűséges munkatársát választotta meg. Az új főgondnok beiktatása f. hó 10-én d. e. 10 órakor egyházkerületi közgyűlés keretében történt meg a református templomban. Németh István püspök gondolatokban gazdag, szívesen szóló imával nyitotta meg a közgyűlést, utánna Czeglédy Sándor Győri esperes lelkész olvasta fel a szavazatszedő bizottság jelentését, mely szerint az egyházkerület 193 szavazatából 176 szavazattal Balogh Jenő dr. választotta meg az egyházkerület főgondnokául. Az új főgondnok letette az esküt, majd a ref. főgimn. énekgyűlésről ének-akkordjainak elhangzása után dr. Antal Géza üdvözölte dr. Balogh Jenőt, a kegyelet hangján emlékezve meg Tisza Istvánról, kifejezést adva azon meggyőződésének, hogy méltó utódra csett a választás. Az üdvözlésre Balogh Jenő dr. gyönyörűen felépített, eszmékben gazdag beszéddel válaszolt, vázolvva törekvéseit, céljait s azokat az utakat, amelyen haladni fog s amelyek működését irányítják; Tudja, úgymond mily nagy feladatra vállalkozott akkor, amikor Tisza István gróf örökébe lép, érző gyöngeségét nagy elődjével szemben, de engedett egyházmegyéje parancsszavának, mert az ő támogatásuk mellett, érző, vele lesz az ég támogatása is. Beszéde további részében első üzenetét elszakított testvéreihez küldi, hogy bízzanak, reméljenek igazságunk győzni fog, feltámadunk! Végül Isten áldását s az egyházkerület minden egyes tagjának támogatását kérte. A nagy beszéd elhangzása után a küldöttségek tisztelgését fogadta. A kormány üdvözlését Szász Béla dr. államtitkár tolmácsolta. Révész Kálmán miskolci püspök az ev. egyetemes egyház, Kapi Béla az ev. testvéregyház szeretetéről, ragaszkodásáról biztosította az új főgondnokot. Az esperesi, gondnoki, a ref. főiskola és ref. nőnevelő intézet, küldöttségeinek fogadtatása után Huszprémvármegye törvényhatósága nevében Hunkár Béla főispán, Győrvármegye nevében dr. Darányi Kálmán, a helyőrség nevében Mihályi Kálmán alezredes fejezték ki hódolatteljes tisztelgésüket és ragaszkodásukat. A Kálvin-Szétségs nevében Kis József esperes, Pápa város nevében Tenzlinger József dr. polgármester, a pápai ev. egyház nevében Gyurátz Ferenc ny. püspök, a pápai r. kath. plébánia nevében Miklós József káplán, a kir. járásbíró-ság nevében dr. Fürst Sándor, a pápai államhivatalok nevében Okolicsányi József, a bencés főgimnázium nevében Kocsis Lénárd igazgató, a tanítóképző intézet nevében Sarudy Ottó igazgató, az ipartestület nevében Hajnóczky Béla, a győri ref. egyház nevében Rostetter János üdvözölték. Balogh Jenő dr. minden egyes küldöttségnek válaszolt, hirdette a megértést, a testvéri szeretetet. Majd letárgyalták a közgyűlés egyes pontjait s a beiktató közgyűlés Németh István hó imájával ért véget.

— **Időjárás.** A tavaszi eső — amit már oly régóta várt nemcsak a sarjádó vetéssel telehimzett termőföld, de a falusi és városi ember is — általános lett az egész országban, bizakodó hangulatot teremtve az emberek lelkében. Az eső egyes helyeken zivatarral járt, így Kaposváron is, de károkat nem okozott. A prognózis szerint még mindig esős, zivatáros idő várható.

Budapesten 4, Szegeden 1, Szombathelyen 4, Kaposvárott 18, Egerben 12, Szolnokon 9, Pakson 7, Halason 4 milliméteres eső volt. Hőmérséklet: Budapesten 4, Szombathelyen 3, Debreczenben 1, Magyaróvár 4 fok.

— **Az Országos Földbirtokrendező-Bírószág elnökségének kinevezése.** A földbirtokreform végrehajtására, amit már oly régóta vár a kiszegdatársadalom, megtörtént az első lépés. A kormányzó a Földbirtokrendező-Bírószág elnökévé Tóth János volt belügyminisztert, valóságos belső titkos tanácsost, alelnökké Börcsök Andor igazságügyminisztériumi miniszteri tanácsost, első tanácselnökké pedig, aki egyidejűleg az alelnök helyettese is, Mattyasovszky Miklós földmívelésügyi minisztériumi miniszteri tanácsost nevezte ki.

— **Menekültek gyűlése.** Felhívom a Pápan tartózkodó menekülteket, hogy f. hó 24-én, vasárnap délelőtt 11 órakor, a kaszinó nagytermében gyűlésre megjelenni sziveskedjenek. Tárgy: Gróf Bethlen István, a menekültügyi hivatal volt elnökének üdvözlése, miniszterelnökké történt kinevezése alkalmából. Kardhordó László, kirendeltségi megbízott.

— **A postai csomagokról.** A kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy postai értéklevelemben, kézi csomagban irásbeli közleményt elhelyezni és a postai szállítólevelek és postautalványok szelvényére magánközleményt irni tilos. A közönséges postai csomagokban irásbeli közleményt elhelyezni szintén nem szabad, sajtóterméket pedig csak akkor, ha ez tartalomként fel van tüntetve. A feladó értéklevelé nyitva tartozik postára vinni és oit lezárni.

— **Sztrájk az erdélyi aranybányákban.** Az erdélyi aranybányák munkásai már hosszabb idő óta nem dolgoznak, mert az oláh kormány se fizetést, se élelmiszert nem ad a nélkülöző munkásságnak. A sztrájkolók száma több mint négyezer.

— **Táncmulatság.** A kisberzsenyi ifjúsági egyesület 1921. évi április hó 24-én saját pénztára javára műkedvelő előadással egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez. Színe kerül: „Az ördög párnája”, énekes népszimnű, melyre a kívül címzett urat és b. családját tisztelettel meghívja a Rendezőség. Belépti-díj: fenntartott hely 35 K, ülőhely 25 K, állóhely 15 K. Jegyek az iskola helyiségében válthatók. Kezdete d. u. pont 5 órakor. Felülfizetéseket, tekintettel a nemes célra, köszönettel fogadunk. Jó zenéről gondoskodva van. A kedélyesnek ígérkező estélyre az egész környéken nagy az érdeklődés.

— **Fizessük az adót.** A pénzügyminiszter felhívta az adófelülvizelő és pénzügyigazgatóságokat, hogy az 1917—1919. évekre eső jövedelem-, vagyon- és hadinyereségadókat gyors behajtása iránt eréllyel és késedelem nélkül intézkedjenek.

— **Egy anya rémítette.** Borzalmas gyilkosság hírére hozza a táviró egyik Bécs melletti kis faluból, ahol a rettenetes családi tragédia lejátszódott. Egy elhunyt malomtulajdonos özvegye megölte öt gyermekét s azután öngyilkos lett. A tragédiára az adott okot, hogy a szerencsétlen asszony férje a malmot eladta s utánna rövidesen meghalt. Az asszony, attól való félelmében, hogy az új tulajdonos kiteszi lakásából és gyermekeivel nyomorogni lesz kénytelen, követte el borzalmas tettét. A kicsi áldozatok közül a legkisebb 5 éves, a legidősebb 13 éves volt.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zsilavy Sándor.

Pápa, 1921. Főiskolai könyvnyomda.

Falusi üzletházat

keresek megvételre lehetőleg a Balaton vidékén.

Ajánlatokat a szerkesztőségbe kérek.

Öt szobás lakás, egy 4 lóra és egy 10 drb. szarvasmarhára készült istálló, kocsiszin, pajta és magtár, 2583 □-öl területen 156 drb. termő gyümölcsfával Pápan eladó.

Tudakozódhatni Asztalos Sándornál Pápa.

Föld-eladás. A város belterületén 11 magyar hold kitérő föld eladó.

Bővebb értesítés megtudható szerkesztőségünkben, Jókai Mór utca 15-ik szám alatt.

Hirdessen a „Dunántúli Hazánk”-ban.

Tocsik és Mika

rőfős-üzlete Pápa Főtér 21. szám.

Gyolcs, vászon, siffon, kanavász, festett karton, férfi- és női pamut- és gyapjuszövetek, barchet-árak, finom grenadinok, fejkendők stb., mindenféle rőfős-árak dús választékban. — Szolid keresztfény kiszolgálás!